

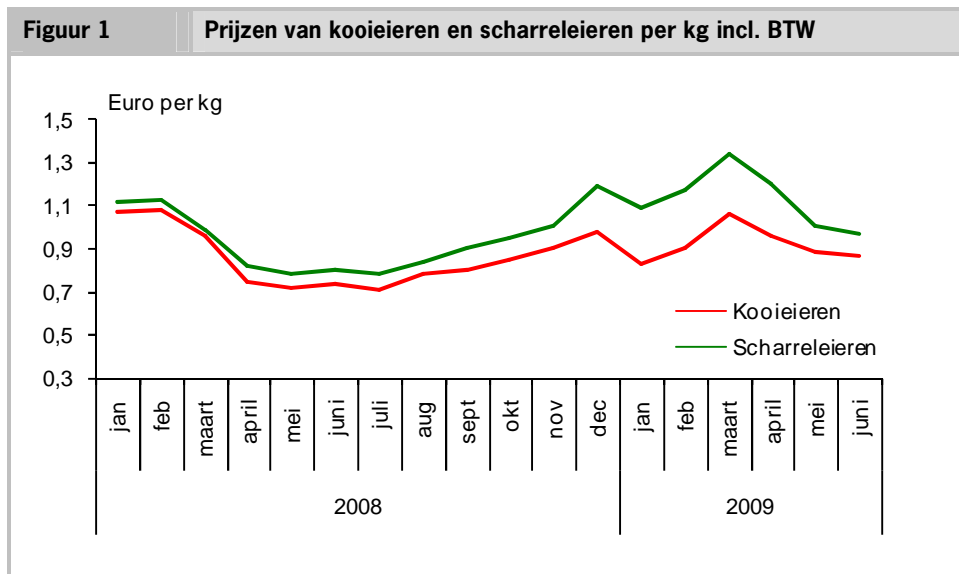
Tweede kwartaal 2009 leghennen: saldo duidelijk hoger dan in 2008

Jan Bolhuis en Arjan Wisman

De prijsontwikkeling van eieren viel in het tweede kwartaal van 2009 tegen. Het niveau bleef wel boven dat van 2008. Het aanbod van kooieieren loopt gestaag terug. Dankzij hogere eierprijzen en lagere voerprijzen ligt het saldo in het tweede kwartaal van dit jaar flink hoger dan in het tweede kwartaal van 2008.

Prijsontwikkeling

De eierprijzen wisten het hoge prijsniveau van het vorige kwartaal niet vast te houden. Vanaf het begin van het tweede kwartaal stonden de prijzen al flink onder druk ondanks de naderende Pasen. De prijs van kooieieren daalde binnen een maand met bijna 20 cent per kg. De prijsval was bij de scharreleieren met circa 35 cent per kg nog aanzienlijk groter. De prijsdaling is vooral het gevolg van de tegenvallende verkopen rond de paasdagen, waardoor de bestellingen na Pasen kleiner uitvielen. Bij de kooieieren was met name de houding van de industrie doorslaggevend voor de negatieve prijsontwikkeling. Deze vraag beperkte zich tot de hoognodige aankopen in de verwachting dat de prijzen nog verder gingen dalen. Vanaf mei kwam de markt in rustiger vaarwater. Vraag en aanbod waren wat beter in evenwicht en de prijzen lieten tot het eind van de maand een stabiele ontwikkeling zien (figuur 1).

Productie en consumptie

De aanvoer van eieren bij de pakstations bedroeg in dit kwartaal 2,27 miljard stuks. Ten opzichte van dezelfde periode van vorig jaar is dit 2% hoger. Het aanbod van kooieieren in Nederland loopt gestaag terug. Volgens recentelijk bekend gemaakte gegevens zaten er in het eerste kwartaal van dit jaar nog 43% van alle hennen in Nederland in het kooisysteem. Dit is aanzienlijk lager dan in de EU waar in 2008 nog bijna 63% van de hennen in kooien was gehuisvest.

Duitse experts verwachten dat de Duitse pluimveestapel de komende jaren flink zal krimpen. Oorzaak is het met ingang van dit jaar van kracht geworden verbod op legbatterijen. De verwachting is dat een aanzienlijk deel van de pluimveehouders de productie gaat beëindigen en niet meer overschakelt op alternatieve huisvesting.

Bijna 9% van de huishoudelijke aankopen in Nederland van eieren in het eerste kwartaal had betrekking op kooieieren. Het aandeel scharreleieren is verder toegenomen en bedroeg ruim 84%.

Saldo hoger door eierprijzen

In het tweede kwartaal is het saldo ruim 70.000 euro per bedrijf hoger dan in hetzelfde kwartaal van 2008. Dat is te danken aan hogere eierprijzen en lagere voerprijzen. Hoewel de eierprijzen ten opzichte van het eerste kwartaal wat daalden, waren de prijzen gemiddeld 28% hoger dan het tweede kwartaal 2008 (figuur 1). In maart 2009 werd een prijsspiek bereikt van gemiddeld 1,20 euro per kg. Dat was het hoogste niveau sinds december 2003, het jaar van de vogelgriep in Nederland. De scharreleieren profiteerden het meest van de relatief goede eiermarkt, want de prijzen van scharreleieren waren toen gemiddeld 33% hoger dan een jaar eerder tegen 23% voor kooieieren. Het sterk opgelopen prijsverschil tussen kooi- en scharreleieren werd in mei weer tot normale proporties teruggebracht. Dankzij de hoge eierprijzen stegen de opbrengsten uit eieren met 44.000 euro per bedrijf in het tweede kwartaal voor een bedrijf met 45.000 leghennen. De omzet en aanwas bij leghennen leverde ook een kleine bijdrage (+3.500 euro per bedrijf) aan het hogere saldo. De aankooprijzen van opfokhennen waren namelijk 5% lager, terwijl de verkoopprijzen van slachtkippen verdubbelden ten opzichte van vorig jaar. Belangrijker waren de lagere voerkosten in het tweede kwartaal. De voerprijzen daalden sinds het derde kwartaal van 2008, maar daaraan kwam in mei een einde. Daarna zijn de voerprijzen licht gestegen. Niettemin is het voer in het tweede kwartaal gemiddeld 20% goedkoper dan vorig jaar. Hierdoor zijn de voerkosten ruim 25.000 euro per bedrijf lager. Die lagere voerrekening levert ook een grote bijdrage aan het hogere saldo in het tweede kwartaal van 2009 (figuur 2). Ook na aftrek van de niet-toegerekende kosten is het verwachte inkomen voor het eerst sinds vele jaren weer positief in het tweede kwartaal.

